

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Knihovnické ceny

Základní informace + aktuality

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Knihovna roku 2024 (22. ročník)

Cena udělovaná Ministerstvem kultury ČR

Základní info + jmenování členů komise

- Legislativa: nařízení vlády č. 5/2003 Sb. <https://ipk.nkp.cz/knihovnicke-souteze-a-ceny/knihovna-roku/narizeni-vlady-5-2003-sb>
- § 15 Cena Knihovna roku se uděluje v kategoriích
  - a) základní knihovna
  - b) významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb.
- Výběr kandidátů k udělení ceny Knihovna roku se řídí příkazem ministra kultury č. 16/2003 ve znění příkazu č. 19/2017. https://mk.gov.cz/doc/cms_library/proces-hodnoceni-kandidatu-13521.docx
- **Návrhy** na udělení ocenění podle § 16 **mohou podávat fyzické nebo právnické osoby, a to do 5. srpna** roku udělení ocenění.
- Ministr kultury jmenuje členy hodnotících komisí na celé funkční období (3 roky)
- Komise si zvolí předsedu a místopředsedu na celé funkční období

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Kategorie základní knihovna

Složení komise pro rok 2024

- **Mgr. Kamila Šeligová** – předsedkyně komise pro období 2024 - 2026, ředitelka Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk, knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí, nová členka komise
- **Tomáš Pavelka** – MARK 2021, knihovník Zámecké knihovny Mořice – jmenován do roku 2024
- **Mgr. Lenka Dostálová** – vedoucí Metodického centra pro výstavbu a rekonstrukci knihoven MZK, nová členka komise
- **PhDr. Michaela Staňková** – krajská metodička Krajské vědecké knihovny v Liberci, nová členka komise
- **Mgr. Lukáš Viktorík** – metodik knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí Knihovny Kutná Hora, nový člen komise

Termín cesty 26. - 30. srpna 2024

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Návaznost soutěží Vesnice roku a Knihovna roku

- V měsících květnu a červnu probíhají krajská kola Vesnice roku. V ideálním případě z této soutěže vybere komisař krajské hodnotící komise zastupující SKIP knihovnu, kterou nominuje do celostátního kola soutěže Knihovna roku.
- Pokud se nepodaří nominovat knihovnu z Vesnice roku, dohodne se komisař za SKIP s krajským metodikem a vyberou jinou knihovnu k nominaci.
- **Nominace z jednotlivých krajů** (včetně všech povinných příloh) zašlou krajští komisaři za SKIP ve Vesnici roku nejpozději **do 10. července** daného roku jednomu z členů komise Knihovny roku – konkrétně PhDr. Michaele Staňkové stankova@kvkli.cz
- **Souhrnnou nominaci** za všechny kraje zašle předseda hodnotící komise do **31. července** roku udělení ceny datovou schránkou/emailem s elektronickým podpisem **na podatelnu MK ČR** <https://mk.gov.cz/podatelna-ministerstva-kultury-cs-2816>

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Individuální nominace podávané na MK ČR

V případě, že v době možné pro podávání nominací do soutěže (do 5. srpna), přijde na MK ČR násobná nominace z jednoho kraje:

- MK ČR oznámí obratem tuto skutečnost řediteli příslušné krajské knihovny a Lucii Macháčkové, která tuto skutečnost oznámí krajskému metodikovi a krajskému komisaři za SKIP v soutěži Vesnice roku.
- **Následně musí krajská knihovna v dotčeném kraji neprodleně rozhodnout**, kterou knihovnu doporučí k návštěvě hodnoticí komisi (za každý kraj může být navštívena jen jedna knihovna).
- Tuto skutečnost obratem oznámí MK ČR, Lucii Macháčkové a předsedovi komise Knihovny roku (včetně všech povinných příloh).
- **Dne 8. srpna** učiní Lucie Macháčková poslední dotaz na MK ČR, zda přijalo další nominace do soutěže.

Hodnotící komise

- Harmonogram cesty – komise oznámí ideálně v týdnu od 12. 8. 2024 nominovaným knihovnám, metodikům pověřené a krajské knihovny přesný datum a čas návštěvy komise
- Cílem hodnotící komise je vybrat nejlepší knihovnu, které bude udělena cena Knihovna roku s finančním oceněním a dvě další, kterým bude udělen diplom MK ČR.

K tomuto **komise připraví:**

- **Název diplomu**, tzn. do jedné věty shrnuto to nejlepší v knihovně, za co komise diplom uděluje
- **Text, který popisuje proč byla knihovna v soutěži oceněná** – tento text bude přečten při slavnostním předávání cen a zároveň otištěn v reprezentativní publikaci, max. počet znaků 1200. Příklad textů z minulých let <https://ipk.nkp.cz/knihovnicke-souteze-a-ceny/knihovna-roku/knihovna-roku-2022>
- **Názvy diplomů a texty je nutné odevzdat neprodleně** po návratu z návštěvy knihoven, tzn. hned v následujícím týdnu (ideálně do 4. září). Vše poslat na adresy: vit.richter@nkp.cz, martina.kosanova@nkp.cz, lucie.machackova@nkp.cz a samozřejmě na MK ČR na vyhodnocovací schůzce. Připomínáme, že nás **velmi tlačí čas s ohledem na přípravu reprezentativní publikace!**

Hodnotící komise

- Diplomy pro ostatní nominované knihovny
- Komise připraví názvy diplomů i pro ostatní nominované knihovny. Diplomy budou knihovnám předávat zástupci SKIP. Vše poslat na adresu vit.richter@nkp.cz, Bedriska.Stepanova@nkp.cz
- Komise bude oslovena ohledně semináře Co venkovské knihovny umějí a mohou (kontaktní osoba: Lucie Macháčková), který tradičně navazuje na cenu Knihovna roku <https://www.skipcr.cz/odborne-organy/sekce/sekce-verejnych-knihoven/skupina-pro-obecni-knihovny/co-venkovske-knihovny-umeji-mohou>
  - a) pomoc při přípravě programu semináře
  - b) jeden z členů komise zrekapituluje cestu a formou prezentace představí navštívené knihovny a daném roce.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Slavnostní předávání cen

- Vše komunikovat s Mgr. Martinou Košanovou, ředitelkou odboru komunikace NK ČR, celý ceremoniál je v její režii, martina.kosanova@nkp.cz
- Termín konání: 10.10. 2024 (rezervováno v programu pana ministra)
- Místo: Zrcadlová kaple Klementina
- Na slavnostním předávání cen, předseda komise shrne průběh návštěvy v knihovnách - komunikace s M. Košanová

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Reprezentativní publikace k soutěži

- V roce 2023 byla poprvé k soutěži vydána reprezentativní publikace https://www.nkp.cz/soubory/ostatni/knihovna2023_brozura.pdf
- **Nominační texty** od jednotlivých krajů dostane od krajských komisařů Vesnice roku Lucie Macháčková nejpozději **do 10. července** příslušného roku
- Do publikace budeme potřebovat kvalitní fotografie nominovaných knihoven + fotografii hodnotitelské komise – zajistí fotografka NK ČR Zuzana Homolka Fedorová

Hodnotící a nominační formuláře

Formuláře se skládají z následujících částí:

- Základní informace o nominované knihovně – komise dostane vyplněný formulář od příslušného kraje
- Hlavní hodnotící kritéria – doporučený seznam hodnotících kritérií
- Hodnocení webu – pomocná tabulka pro hodnocení
- Hodnocení plnění standardu VKIS - komise dostane vyplněný formulář od příslušného kraje
- Nominační text - komise dostane vyplněný formulář od příslušného kraje

Vzory formulářů zaslala komisi Lucie Macháčková

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Hodnotící a nominační formuláře

Základní informace o nominované knihovně	
NÁZEV KNIHOVNY	
KRAJ	
OKRES	
Informace o nominované knihovně	
Celé jméno, titul knihovnice/knihovníka	
Reg. č. v evidenci knihoven na MK ČR	
Adresa knihovny	
E-mail	
Telefon	
Web knihovny - odkaz	
Sociální síť - odkaz	
Nominace ze soutěže Vesnice roku ano/ne	
Velikost obsluhované populace	
Počet čtenářů/z toho dětí do 15 let	
Počet návštěvníků celkem	
Počet výpůjček celkem (fyzické + e-výpůjčky)	
Velikost knihovního fondu	

Hlavní hodnotící kritéria soutěže KNIHOVNA ROKU		Název hodnocené knihovny							
Kritéria hodnocení	Max. body								
Umístění a vzhled knihovny, vybavení	10								
Osobnost knihovnice/íka	10								
Spolupráce se samosprávou	10								
Postavení v obci, spolupráce se spolky, ZŠ, MŠ	10								
Spolupráce v systém knihoven, region, SKIP	10								
Práce s mládeží	10								
Práce s dospělými	10								
Propagace knihovny	10								
Kvalita KF, způsob doplňování, využívání výměnných souborů	10								
AKS, web, Wi-fi	10								
MVS, Handicap. čtenáři	10								
Rozsah rozvržení provozní doby (dopoledne, odpoledne...)	10								
Počet čtenářů (dle místních podmínek)	10								
Počet výpůjček fyzické, e-knihy, e-audioknihy	10								
Plnění standardů VKIS	10								
Získávání finančních prostředků, dotace	10								
Počet bodů celkem									
Celkové umístění knihovny									
Maximální počet bodů 160									

Mgr. Lucie Macháčková, Knihovnický institut NK ČR, 16. 4. 2024

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Hodnotící a nominační formuláře

Hodnocení webu dle Standardu pro dobrou knihovnu

Web knihovny by měl obsahovat tyto údaje:

Hodnocené ukazatele	Název hodnocené knihovny									
Název a sídlo knihovny										
Kontaktní údaje (elektronický kontakt, jméno kontaktní osoby, příp. datová schránka)										
Název zřizovatele/provozovatele										
Stručnou charakteristiku knihovny (popis sídla a poboček/oddělení, informace o bezbariérovosti, stručné shrnutí poskytovaných služeb)										
Provozní doba										
Katalog knihovny (OPAC)										
Knihovní řád										
Přehled nabízených služeb										
Ceník služeb										
Informaci zda je/není knihovna bezbariérová										
Knihovny.cz - odkaz										
Souborná katalog ČR - odkaz										
Ptejte se knihovny - odkaz										
Pověřená knihovna - odkaz										
Poslední aktualizace - minimálně 3 měsíce před nominací										
Počet bodů celkem										
Ano = 1										
Ne = 0										
Maximální počet bodů = 16										

Hodnocení plnění standardů VKIS			
Metodický pokyn MK ČR k vymezení standardu VKIS			
Název knihovny			
Název obce			
Počet obsluhované populace			
Indikátor	Doporučení *	Skutečnost	Plnění ano/ne
Provozní doba pro veřejnost			
Výdaje na nákup KF			
Rozsah KF na 1 obyvatele			
% obnovy KF			
Prostory knihovny pro uživatele	60 m2/ 1 000 obv.		
Studijní a relaxační místa pro uživatele			
Počet veřejných stanic připojených k internetu			
Web - všechny doporučené údaje ano/ne			
OPAC	ano v obcích nad 500 obv.		
Kvalifikace a vzdělávání knihovníků	1 pracovník v profi knihovně/48 hod. za rok; 1 pracovník v neprofi knihovně/ 8 hod. za rok		
Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity			
Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi ano/ne	ano		
Služby pro uživatele se specifickými potřebami ano/ne	ano		
Měření spokojenosti uživatelů ano/ne, rok posledního měření	1 x za 5 let		
Vyhodnocování plnění standardu VKIS ano/ne, rok posledního hodnocení	ano		
* Doporučení doplňte podle velikosti obsluhované			

Hodnotící a nominační formuláře

Knihovna roku – nominační text pro hodnotící komisi

Popište nominovanou knihovnu tak, abyste ukázali celkový obraz o činnosti a poskytovaných službách, o osobnosti knihovnice/knihovníka, o podpoře knihovny zřizovatelem. Nominační text odešlete na adresu: stankova@kvkli.cz; lucie.machackova@nkp.cz

Název nominované knihovny:

Zřizovatel:

Kraj:

Autor nominačního textu + kontakt:

Nominační text (minimálně 1 200 znaků):

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Kategorie významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

Základní informace

- Nominace členů do hodnotící komise na období 2024 – 2026 se aktuálně řeší
- Cena se uděluje fyzické osobě nebo provozovateli knihovny
- Nominovat může fyzická i právnická osoba do **5. srpna**
- Obecně nominací nebývá mnoho
- Porozhlédněte se ve vašem kraji, zda máte kandidáta na nominaci
- Formální náležitosti pro podání nominace jsou v Nařízení vlády č. 5/2003 Sb. **§ 16**
- **Bude nezbytné rozhodnout o vítězích nejpozději do 20.8.**

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Cena SKIP

MARK 2024 (15. ročník)

*mladý/mladá, moudrý/moudrá; aktivní, atraktivní;
rozkvétající, rozumný/rozumná; knihovník/knihovnice*

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Základní informace

Cílem ceny je podpořit a ocenit mimořádné tvůrčí aktivity mladých pracovníků/pracovnic knihoven, pedagogů a studentů/studentek oboru ve věku do 35 let a ohodnotit jejich konkrétní mimořádný přínos oboru v období od června 2023 do května 2024.

<https://www.skipcr.cz/oceneni/mark/15-rocnik-2024>

Harmonogram

do 31. 5. 2024	podávání nominací
do 31. 5. 2024	jmenování krajských komisí
od 1. 6. do 31. 7. 2024	vyhodnocení nominací krajskými komisemi
od 1. 6. do 31. 12. 2024	předání krajských ocenění
od 1. do 31. 8. 2024	vyhodnocení nominací celostátní komisí
od 7. do 13. 10. 2024	předání celostátního ocenění

Garant: [Mgr. Lenka Maixnerová](#)

Organizační zajištění: [PhDr. Linda Jansová, PhD.](#)

Krajské kolo

- Od roku 2023 je ocenění MARK udělováno v prvním kole na krajské úrovni
- Následně mezi vítězi krajských kol dochází k výběru celostátního ocenění.
- Vyhodnocení ceny MARK na krajské úrovni probíhá ve spolupráci:
  - a) regionálních výborů SKIP,
  - b) Krajských knihoven,
  - c) pověřených knihoven
- Každý rok může být uděleno až čtrnáct cen na krajské úrovni.
- Nominace se zasílá prostřednictvím webového formuláře dostupného na adrese <https://forms.gle/Yevvtoj2R3MLETXt5>, a to nejpozději do **31. 5. 2024** včetně. Navrhovatel zároveň musí zaslat stručnou informaci o podání nominace e-mailem na adresu sekretariat.skip@gmail.com.

Krajské kolo

- Příslušný regionální výbor SKIP nejpozději do 31. 5. 2024 včetně jmenuje krajskou hodnotitelskou komisi.
- V období od 1. 6. do 31. 7. 2024 krajská hodnotitelská komise vyhodnotí došlé nominace a rozhodne o udělení ceny MARK na krajské úrovni.
- **Komise si vyhrazuje právo krajské ocenění neudělit**, pokud vyhodnotí, že předložené nominace neodpovídají svou kvalitou významu ceny.
- Krajské **ocenění MARK** v daném roce **může být uděleno** i v případě, že je předložena **pouze jediná nominace**.
- Vítěz krajského kola se po dobu následujících tří let nemůže soutěže znovu zúčastnit.

Celostátní kolo

- Krajská hodnotitelská komise zašle výsledky hodnocení na [adresu výkonného výboru SKIP](#) nejpozději do **31. 7. 2024** včetně.
- Z každého kraje může být do celostátního kola soutěže nominována jen jedna osoba.
- V případě, že krajská hodnotitelská komise nevyhlásí žádného vítěze, není z daného kraje nominována žádná osoba.
- Celostátní hodnotitelská komise v období od 1. 8. do **20. 8. 2024** vyhodnotí došlé nominace a rozhodne o udělení ceny MARK na celostátní úrovni.
- Celostátní ocenění MARK je vyhlášeno spolu s oceněním Knihovna roku a dalšími oceněními v rámci Týdne knihoven.

Složení celostátní komise

- **Mgr. et Mgr. Monika Kratochvílová**, předsedkyně komise (Moravská zemská knihovna v Brně)
- **Mgr. Roman Dub** (Městská knihovna Písek)
- **Mgr. Michaela Mrázová** (Národní knihovna ČR, nositelka ocenění MARK 2022)
- **Ing. Libuše Nivnická** (Knihovna Jiřího Mahena v Brně)
- **Mgr. Helena Dlouhá** (Knihovna města Ostravy, nositelka ocenění MARK 2023)
- **PhDr. Dana Petrydesová** (Krajská vědecká knihovna v Liberci, p.o.)
- **Mgr. Petra Šimonová** (Knihovna města Ostravy, p.o.)
- **Mgr. Marika Zadembská** (Knihovna Třinec, p.o.)

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Cena SKIP

Městská knihovna roku (15. ročník)

Cílem soutěže je ocenit nejlepší české knihovny, které jsou provozovány či zřizovány městy a motivovat je k rozšíření a zkvalitnění veřejných knihovnických a informačních služeb.

Základní informace

<https://www.skipcr.cz/oceneni/mestska-knihovna-roku/15-rocnik-2024>

- Soutěž je určena knihovnám, které působí v obci se statutem města. Přitom není rozhodující počet obyvatel.
- Knihovna, která získala ocenění „Městská knihovna roku“ (umístění na 1. místě), se může soutěže zúčastnit nejdříve po 5 letech.
- Příslušný regionální SKIP jmenuje regionální hodnotitelskou komisi
- Komise nominuje za každý kraj zastoupený v regionu jednu městskou knihovnu, která bude kraj v daném roce reprezentovat.
- Návrh na nominaci může podat i samotná knihovna
- Regionální komise rozhodne o nominaci nejpozději do **15. 6. 2024**.
- Nominaci zašle regionální komise garantovi soutěže na adresu vit.richter@nkp.cz.
- Nominovaná knihovna zašle **do 30. 6. 2024** [online přihlášku](#).

První kolo soutěže

- Předsednictvo VV SKIP jmenuje celostátní hodnotitelskou komisi, která má 4 členy.
- Hodnotitelská komise provede hodnocení 14 nominovaných knihoven podle 3 kritérií (max. počet bodů 100)

Předmět hodnocení:

- Výsledky hodnocení knihovny v benchmarkingu – max. 30 bodů
- Výsledky hodnocení 1. významné realizované aktivity/akce, kterou knihovna navrhne a popíše – max. 35 bodů
- Výsledky hodnocení 2. významné realizované aktivity/akce, kterou knihovna reagovala na téma udržitelnosti, mediální gramotnosti, digitální a informační gramotnosti. Knihovna akci navrhne a popíše – max. 35 bodů

Prvních 8 knihoven podle počtu bodů postoupí do závěrečného kola.

Druhé kolo soutěže

- Hodnotitelská komise navštíví (20. – 22.8.) 8 postupujících knihoven a provede jejich hodnocení podle předem stanovených kritérií
- Na závěr komise stanoví pořadí knihoven, které nejlépe splnily kritéria na 1. až 3. místě. Tyto knihovny obdrží finanční odměnu ve výši 30, 20 a 10 tisíc Kč.
- Celostátní ocenění „Městská knihovna roku“ je vyhlášeno spolu s oceněním Knihovna roku a dalšími oceněními v rámci Týdne knihoven.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Děkujeme za pozornost

Vít Richter vít.richter@nkp.cz

Lucie Macháčková lucie.machackova@nkp.cz